כשקורונה, ואן גוך ואלצהיימר נפגשים - הביקור שלי בכנס ה-27 של החברה הישראלית לאיכות ברפואה

שמי דליה וייסברוד ואני מטפלת באומנות המתמחה בעבודה עם אוכלוסיית הגיל השלישי. במשך כ10 שנים אני עובדת במסגרות שונות עם אנשים החיים עם ירידה קוגניטיבית וסוגים שונים של מחלת הדמנציה. היום אני מטפלת, מרצה ומדכירה, עוסקת במחקר בתחום הדמנציה ומנהלת מערך לטיפול רגשי *במרכז הרפואי הישראלי לאלצהיימר*. אני גם חברה בוועדה לגיל השלישי ביה"ת.

במהלך מגיפת הקורונה, אנשי מקצוע בשטח נאלצו למצוא דרכים יצירתיות וחלופיות כדי להתאים את מבנה הטיפול, טכניקות עבודה, ושמירת רצף הטיפול בעבודה עם מגוון אוכלוסיות. גישת העבודה הטיפולית בעבודה עם אוכלוסיית הגיל השלישי עברה שינוי משמעותי, ומנסיוני בעיקר במחלקות תשושי נפש וסיעודיות במוסדות גריאטריים שונים.

לאור השינויים אלו, פיתחתי פרויקט יצירתי וחדשני בשנת 2021 אשר יצר התאמה אישית למרחב הטיפול של דיירים במרכז הרפואי הישראלי לאלצהיימר. הפרויקט הוא תוכנית מעורבות המבוססת על אמנות שנועד ונוצר ספציפית עבור אנשים החיים עם דמנציה. מטרת הפרויקט היתה לחשוף את הדיירים לאמנות חזותית בסטינג של גלריה. הפרויקט הוקם בתקופה שהדיירים חוו בידוד מוגבר, ירידה בחשיפה עם העולם החיצוני והפחתת המעורבות התרבותית. נוצר צורך מידי לספק מענה לצרכים הרגשיים והחברתיים שלהם ולמקם את האמנות כנקודת כניסה.

התערוכה הראשונה בסדרה היתה "*ואן גוך. צבע ואור – מבט מקרוב*", שכללה 14 יצירות בולטות שהוצגו בסביבת דמוית גלריה בלובי המואר של המרכז, כמו מוזיאון על סף דלתם. כל פרט ופרט בפרויקט, כולל בחרית היצירות, התצוגה והתוכן של הסיורים הותאם לאוכלוסיה זאת. הפרויקט נמשך למשך תקופה ארוכה ובמהלכו הוצעו סיורים מודרכים לדיירים ברמות התקפוד השונות של מחלות הדמנציה, לבני המשפחה ולצוות המוסד.

השתתפות בפרויקט הציעה חוויה רב חושית ופלטפורמת תקשורת קבוצתית כדי לחקור ולהיזכר בחוויות מהעבר וההווה וקידמה מעורבות יצירתית והכלה חברתית. המשתתפים הביעו הערכה לאמנות ואת ההעדפות שלהם באסתטיקה חזותית, ונהנו מחוויית למידה מעוררת השראה. הפרויקט הראה פוטנציאל גדול להשפעה חיובית על חייהם של אנשים שחיים עם אלצהיימר, שיפור רווחתם ואיכות חייהם.

במהלך חודש מרץ, נבחרתי להציג את הפרויקט *בכנס ה-27 של החברה הישראלית לאיכות ברפואה*. נושא הכנס היה **איכות בעידן הקורונה**. בכנס השתתפו צוותים רב מקצועיים ממוסדי בריאות מכל הארץ וגם נציגים בכירים מעולם הרפואה, הכולל שר הבריאות וראשי קופות החולים.

בכנס יוקרתי זה היה לי הכבוד להציג את המקצוע שלנו לקהל אשר פחות מכיר אותו ולא תמיד ער לחשיבותו בתקופת הקורונה ובכלל. הפרויקט "**כשקורונה, ואן גוך ואלצהיימר נפגשים**" הוצג בין פרוייטקים, עבודות איכות ומחקרים בתחומים שונים אשר ביחד העניקו ידע ופתרונות יצירתיים לעבודה בתקופה מאתגרת של הקורונה.

רוב אנשי מקצוע שאלו אותי – "מה הקשר בין ואן גוך לבריאות?" או "למה ואן גוך מבקר אצלנו היום?" הפרויקט שלנו היה העבודה היחידה שהדגישה את חשיבות האמנות בחיינו, הן בתקופות של שגרה והן תוך כדי מגיפה. היה לי הכבוד להסביר לאנשי מקצוע אלו שתערוכת אמנות ומעורבות ביצירתיות יכולים:

- להוסיף תוכן חווייתי אינטראקטיבי שעשוי לתרום לשיפור בתפקוד מערכות שונות.
- להדגיש את החשיבות של התערבות מבוססת אמנות מקצועית.
- להוסיף אתגר מקצועי ומאפשרת ביטוי רגשי בעת הטיפול בחולים עם דמנציה.

הכנס היה מוצלח וסיפק לי הזדמנות לייצג את המקצוע שלנו, את העבודה החשובה שלנו והמאמצים של כולנו לשפר את איכות החיים של אנשים החיים עם דמנציה.

במהלך ביצוע הפרויקט הזה, ליוו אותי אנשים מסורים ויצירתיים, כולל מטפלים באומנויות, צוות פארא-רפואי ומעריצי האמן ואן גוך המאמינים בכוחה של אמנות. אני אסירת תודה על התמיכה והעידוד שלכם לאורך כל הדרך.